

HAYAT SENDE DERNEĞİ

Koruma Altında YetiŖen Bireylerin İstihdam Olanakları

- Kamuda İstihdam
- Özel Sektörde İstihdam

İstihdam Olanakları

Koruma altında yetişen bireyler farklı aralıklarla da olsa en az iki yıl koruma altında kalmaları halinde korumadan ayrıldıktan sonra hem kamuda hem de özel sektörde istihdam edilebilir.

Kamuda istihdam için lise, önlisans ve lisans mezunları aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir.

- Koruma altında yetişen hangi bireyler kamuda istihdam edilmek için KPSS'ye girmelidir.
- KPSS'ye girmek için devlet korumasında yuva, yurt, çocuk evi, sevgi evi, çocuk destek merkezi ve koruyucu aile bakımında kalmış olmalıdır.
- Halen Örgün Lise Öğrenimine veya Açık Lise/Mesleki Lise kaydı ile öğrenimine devam eden gençler KPSS'ye girebilir.
- Memurluk kadroları için KPSS çift yıllarda yapılmaktadır ve puanlar 2 yıl boyunca geçerlidir. Bu iki yıllık süreç içinde kurumsal alımlar dışında 4 tane merkezi yerleştirme yapılmakta ve bunlar Kasım ile Haziran aylarında olmaktadır.
- KPSS başvuru tarihleri ÖSYM internet sitesinden sınav takvimini takip ederek izlenmeli ve uygun tarihlerde başvuru yapılmalıdır.
- 3413 sayılı Korunmaya İhtiyacı Olan Çocukların işe yerleştirilmesine ilişkin tüzük uyarınca ataması yapılanlar için her yıl ilgili kurum olan Devlet Personel Dairesi başkanlığınca kadrolar oluşturulur.
- Lise; Önlisans ve Lisans mezunlarının yerleştirmeleri KPSS puanına göre yapılır.
- Kamuda istihdam edilebilmek için korumadan ayrılırken A-Formunun doldurulmuş olması gerekmektedir.
- Atamanın yapılabilmesi için KPSS sınavında mezuniyetine göre geçerli bir sınav sonucuna sahip olma şartı aranmaktadır.

- Devlet korumasında olup Lise/Meslek Lisesinde öğrenim gören gençler ile üniversite öğrenimine devam eden gençlerin 3. ve 4. sınıf öğrencileri KPSS'ye girebilir. Sınava girmek için mutlaka mezun olmak gerekmez. Sınav puanı 2 yıl geçerli olduğundan ve bu süre içinde liseden mezun olabilecek durum da olanlar da KPSS Sınavına lise veya üniversite düzeyinden girebilirler. Bu konu, ÖSYM'nin KPSS Başvuru kılavuzunda şu şekilde yazıyor: “Bu sınava liselerden mezun olanlar ile sınava başvuru sırasında mezun olamayıp ancak sınavın geçerlilik süresi olan 2 yıl içinde mezun olabilecek durumda olan adaylar başvurabilecektir.”
- Her ne kadar mezun olmadan sınava girilebilse de, mezun olmadan tercih yapılamaz. Tercih yapabilmek için sizin için geçerli olan atama dönemine kadar mezun olmuş olmanız gerekmektedir. Bu konu, ÖSYM'nin KPSS Tercih kılavuzunda şu şekilde yazıyor: “Tercihlerin geçerli olabilmesi için tercihlerin ÖSYM'ye İnternet'le gönderildiği son gün itibariyle, sınava girilen öğrenim düzeyindeki bir okuldan veya programdan mezun olunması zorunludur. Tercihlerin İnternet'le ÖSYM'ye gönderilmesinin son günü itibariyle mezun durumda bulunmayan adayların, yerleştirilmeleri yapılmış olsa bile, atamaları yapılmayacaktır.”

Ote yandan, açıköğretim lisesi veya açıköğretim üniversitesine devam eden gençlerin koruma kararı uzatılmamaktadır. Bununla birlikte, Çanakkale'de açıköğretimde üniversiteye devam eden bir gencin açtığı davada mahkeme, gencin koruma kararının uzatılmasına hükmetmiştir. Dolayısıyla, açık öğretimde iken koruma kararınızın uzatılmasını ilgili kararı örnek göstererek uzatılmasını talep edebilirsiniz. Açıköğretim lise mezunu olsanız bile memur olarak atanacağınızı unutmayın. Açıköğretim diploması aynı örgün öğretim gibi hüküm taşımaktadır. Ayrıca, liseyi açıktan bile olsa bitirenlerin askerde çavuş olacakları, üniversiteyi açıktan bile olsa bitirenlerin kısa dönem asker olacağı hususu unutulmamalıdır.

- Atamalarda tercih uygulamasına geçilmesinin ardından kişilerin tercih yapıp yerleştikten sonra ilgili işe gitmek istememesi ve göreve başlamamasına ilişkin talep ve şikayetler yoğun bir şekilde görülmektedir. İlgili yasadaki bir kez yararlanabileceğinizi göz önünde bulundurarak tercih döneminde gerçekten istediğiniz bir tercihi yapmanız önem arz etmektedir. Tercih edip gitmediğinizde hem iş hakkınızı kaybedebileceğiniz hem de o işe gerçekten ihtiyaç duyan birinin önüne geçtiğinizi unutmayın.
-
- Korumadan ayrılan bireylerin memuriyete başladıktan sonra profesyonel iş dünyasına uyumda sorunla karşılaşabildikleri görülmektedir. Bunların başında işyerindeki amirleri kurumlardaki öğretmen veya idareci gibi görmeleri gelmekte ve her ne sorunu çıkarırsa çıkarsın “devletin çocuğu” olduğu için sorunun hoş görülebileceğini düşünmektedir. Profesyonel iş dünyası kurumdaki dünyadan farklıdır. Bu hususa dikkat edilmesi, yönetici ve çalışma arkadaşlarınızla, görevinizi en iyi şekilde yaparak olumlu bir iletişim dili geliştirilmesi gerekmektedir.
-
- Öte yandan, kurumdan ayrılan bireyler iş yaşamına başlayınca iş yaşamındaki kötü niyetli kişiler veya ailelerinden yıllarca arayıp sormayan bireyler, korumadan ayrılan bireylere erişmekte ve kolayca güvenlerini kazanıp kendilerine kefil olması talebinde bulunmaktadır. Bu şekilde kefil olan ve ömrü boyunca ödeyemeyecek durumda bulunan binlerce korumadan ayrılmış birey bulunmaktadır. Bu itibarla, bu gençlerin işyerinde alacak-verecek ilişkisine girmemesi, kimseye kefil olmaması önemlidir.
-
- Korumadan ayrılan bireyler özel sektör kuruluşlarında da istihdam edilebilmektedir. Gönül Dağı projesiyle lise mezunu gençler GSM operatörlerinde istihdam edilmektedir. Ayrıca, Nar Taneleri projesinde yer alan gençler de yine özel sektör kuruluşlarında istihdam edilmektedir. Hayat Sende Derneği'nin KasapDöner'le işbirliği sayesinde gençler yine bu kuruluşta istihdam edilmektedir.

- “Korumadan ayrılan bireylerin özel sektörde istihdamı durumunda beş yıl boyunca SGK primi devlet tarafından ödenir.” hükmü mevzuatta yer almaktadır. Dolayısıyla özel sektör firmalarında istihdam olanaklarından yararlanılması durumunda firmalara önemli bir teşvik sunulmaktadır. Kurumdan ayrıldıktan sonra iş ararken bu hususun belirtilmesi yerinde olacaktır.

NOT:1

- Korumadan ayrılan bireylerin lise, önlisans ve lisans mezunları halihazır mevzuat gereği memur olarak istihdam edilmektedir. Öğretmenlik, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi gibi bölümlerden mezun olanlar yalnızca memur kadrolarında tercih yapabilmektedir. Buna rağmen, mühendislik gibi “B” kadrolarda kurumlardaki mühendis kadrolarına atama yapılabilmesi mümkündür.

NOT:2

- Korumada yetişen bireylerin lise ve üstü mezuniyete sahip olanları memur olarak atanmasına rağmen, eğitim durumu yükseldikçe gireceği kadrolar iyileşmekte ve alacağı ücretler artmaktadır. Korumada yetişen bireylerin mutlaka eğitimlerine devam etmeleri önerilmektedir.

NOT:3

- Korumadan ayrılan bireylerin bitirdikleri bölüme göre atanması için mevzuat düzenlemesi taslağı TBMM’ye sevk edilmiştir. Söz konusu mevzuat taslağının ne zaman yasalaşacağı belli değildir.

NOT:4

- Halen kamuda istihdam edilmiş olan Şehit ve Gazi yakınları için bir kereye mahsus olarak bitirdikleri okula uygun görevde yükselme olmadan ünvan değiştirme ve görevde yükselme uygulaması getirilmiştir. Söz konusu hususun korumadan ayrılan ve halen çalışmakta olan bireylere uygulanması için mevzuat taslağı hazırlanmış ve TBMM’ye sevk edilmiştir. Söz konusu mevzuat taslağının ne zaman yasalaşacağı belli değildir.